

Erdőt és fásított területet érintő tüzek 2022 augusztusában

Debreceni Péter¹, dr. Nagy Dániel²

A 2022. évi aszály (és a 2021. évi őszi-téli csapadékhiány) hatásait már a tavaszi erdőtüzszezonnál érzékeltük. Idén február második hetétől regisztráltunk erdőt és/vagy fával borított területet érintő tüzeseteket. A tavaszi időszakban négyszer, a nyári időszakban háromszor több erdőtüz³ keletkezett. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) és a Nemzeti Földügyi Központ (NFK) által közösen működtetett Erdőtűz Információs Rendszerben rögzített adatok szerint január 1. és augusztus 31. között 2 870 tüzeset érintett erdőt és/vagy fával borított területet.

Annak ellenére, hogy 2022. július 2-től országos tűzgyújtási tilalom van érvényben, a fokozott tűzveszély időszakában alkalmazandó szabályokat sokan figyelmen kívül hagyták, melynek következtében nagyszámú tüzeset keletkezett, jelentős védekezési feladatokat róva ezzel a katasztrófavédelemre és az erdőgazdálkodókra.

Idén augusztusban 2021-hez képest 2,5-szer, az elmúlt 10 év átlagához 1,5-szer több erdőtüz keletkezett. Az aszály hatására a nyári erdőtüzszezonnban a tüzek terjedési sebessége és intenzitása is nagyságrenddel nőtt, ami nehezítette az oltást és növelte a kár mértékét.

Az aszályos időszakban a felszíni holt biomassza megnövekedett mennyisége és az élő biomassza alacsony nedvességtartalma miatt magas tűzkockázat állt fenn.

A fokozottan tűzveszélyes⁴ erdőállományokban koronatüzek alakultak ki, a közepesen tűzveszélyes állományokban pedig gyorsan terjedő felszíni tüzek okoztak károkat.

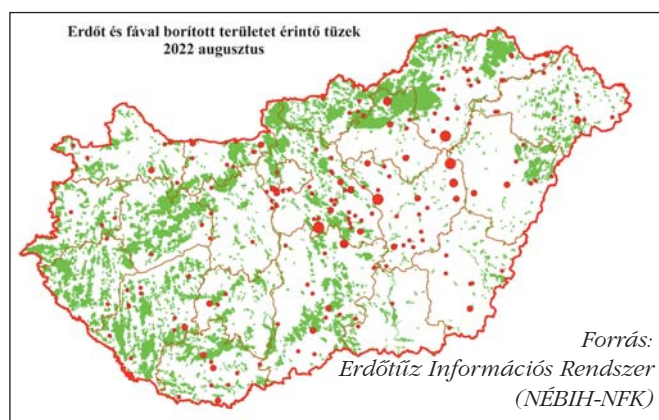
Az alacsony kockázatúként nyilvántartott erdőállományokban (pl. akácosok, nyárasok) is az átlagnál több tűz keletkezett, amit az elszáradt aljnövényzet és gyepterület, illetve az idő előtt lehullatott rendkívül száraz lomb táplált.

2022 augusztusában összesen 229 erdőtüz lobbant fel hazánkban. Az előzetes adatfelvételezés alapján összesen 3532 ha területen okoztak károkat. Ahogy az az 1. számú térképen is látható, a legtöbb erdőtüz Pest, Borsod-Abaúj-Zemplén és

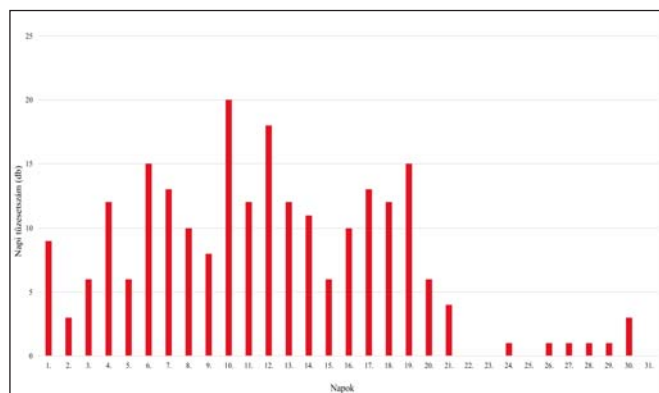
Jász-Nagykun-Szolnok megyében alakult ki. Az augusztusi erdőtüzek 83%-a 1 hektárnál kisebb területet érintett.

Nagy kiterjedésű (10 hektárnál nagyobb) erdőtüz 7 esetben jött létre. Ebből Kecskemét, Tiszafüred és Táborfalva települések külterületén érintett jelentős nagyságú fával borított területet a tűz.

Az augusztus 18-án, a délelőtti órákban Táborfalva területén keletkezett tüzeset oltása három napot vett igénybe a rendkívül gyorsan terjedő tűzfront miatt. A tűz eloltását a megérkező csapadék is segítette.

A június második felétől súlyosbodó aszály hatására a napi tüzesetszám jelentősen növekedett. Augusztus első három hetében is hasonló tendenciát regisztráltunk, amikor naponta 5–15 erdőtüz keletkezett. (1. grafikon)

Erdőt és fával borított területet érintő tüzesetek száma, 2022 augusztusában. (Forrás: Erdőtűz Információs Rendszer (NÉBIH-NFK))

Az augusztus végén érkezett csapadékhóza enyhítette az aszályt. Azonban arra fel kell hívni a figyelmet, hogy az éghető holt biomassza alsóbb rétege, illetve a nagyobb átmérőjű holtfa nedvességtartalma hosszabb időtávon kerül egyensúlyba a levegő nedvességtartalmával, így az ország azon részein, ahol nem esett jelentősebb csapadék augusztus utolsó és szeptember első hetében, a fokozott tűzveszély továbbra is fennállhat.

Fotó: MTI

¹ Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Rendszerszervezési és Fejlesztési Igazgatóság, szakreferens

² Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Kiemelt Ügyek Igazgatóság, országos EUTR erdészeti főfelügyelő, egyetemi docens, SOE

³ A FAO nomenklatúra szerint erdőtüznek azok a vegetációtüzek minősülnek, amelyek erdőt vagy egyéb fás területet is érintettek.

⁴ 4/2008. (VIII.1.) ÖM rendelet 1. melléklete szerinti erdőállományok.